

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/103/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216207894
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7216207894.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 77, IČO: 31 351 026, zastúpený SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, proti žalovaným: 1. R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Z., Č. X, 2. O. H., nar. XX.X.XXXX, bytom v Z., Č. X, o zaplatenie 30.863,95 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 5. marca 2020 sp. zn. 17C/191/2016

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 5. marca 2020 č.k. 17C/191/2016-210 vo výroku IV. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti tak, že žalovaná v 2. rade je povinná zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok vo výške 5,99 % ročne zo sumy 30.863,95 € od 1.5.2013 do zaplatenia.

Žalobca má voči žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Košice II zhora označeným rozsudkom konanie voči žalovanému v 1. rade zastavil (výrok I.), náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade nepriznal (výrok II.). Výrokom III. zaviazal žalovanú v 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 30.863,95 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 30.863,95 € odo dňa 1.5.2013 do zaplatenia, to všetko do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrokom V. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v 2. rade v rozsahu 41,80 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaných zaplatenia istiny 30.863,95 €, zmluvných úrokov vo výške 5,99 % p.a. zo sumy 30.863,95 € od 1.5.2013 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 30.863,95 € od 1.5.2013 do zaplatenia titulom dlhu z úverovej zmluvy zo dňa 10.3.2008.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 10.3.2008 úverovú zmluvu, a to na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení, v súlade s ktorou žalobca poskytol žalovaným medziúver vo výške 32.810,65 €. V úverovej zmluve bola dohodnutá úroková sadzba 5,99 % ročne. Žalovaní sa zaviazali splácať úver v mesačných splátkach vo výške 255,59 € a úver začali splácať od 1.5.2008. Z dôvodu porušenia povinnosti platiť splátky úveru riadne a včas žalobca listom zo dňa 20.3.2013 vyzval žalovaných na zaplatenie omeškaných splátok s upozornením o možnosti žiadať okamžité splatenie zostatku úveru a keďže žalovaní si svoje povinnosti naďalej neplnili, žalobca listom zo dňa 30.4.2013 vyzval žalovaných na okamžité splatenie celého zostatku úveru vo výške 30.863,95 €. Táto suma ako istina úveru bola aj predmetom podanej žaloby a jej výšku mal súd za nesporne preukázanú z výpisov z účtov. Z tejto sumy žalovaní ku dňu rozhodnutia súdu neuhradili ani len časť,

preto súd zaviazal žalovanú v 2. rade v zmysle ust. § 497 Obchodného zákonníka na zaplatenie tejto sumy spolu s úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, t.j. od 1.5.2013.

4. Konanie voči žalovanému v 1. rade súd zastavil podľa ust. § 167e ods. 1 zákona 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii vzhľadom na tú skutočnosť, že na žalovaného v 1. rade bol dňa 14.1.2019 uznesením súdu vyhlásený konkurz.

5. Žalobu v prevyšujúcej časti zmluvného úroku zo sumy 30.863,95 € od 1.5.2013 do zaplatenia súd zamietol s odôvodnením, že dohodnuté (zmluvné) úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu a od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania, pričom vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/143/98 a uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012. Zároveň konštatoval, že právo žalobcu požadovať platenie zmluvných úrokov až do úplného zaplatenia úveru nebolo v zmluve výslovne dohodnuté. V zmluve bolo dohodnuté len zvyšovanie úrokovej sadzby o 5 % ročne nad pôvodnú dohodnutú úrokovú sadzbu od dátumu žiadosti o okamžité splatenie, čo je tiež zjavne v neprospech spotrebiteľa. V prejednávanej veci síce nešlo o spotrebiteľský úver podľa zákona 258/2001 Z.z., keďže išlo o zmluvu o poskytnutie úveru na účely nadobudnutia nehnuteľností, ale vzhľadom na charakter účastníkov zmluvného vzťahu, kde na strane dlžníkov boli spotrebiteľia, uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto aj na právny vzťah z tohto úverového vzťahu sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

6. O trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade súd rozhodol v zmysle ust. § 256 ods. 1 CSP a náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade nepriznal žiadnemu z nich vzhľadom na dôvod zastavenia konania (vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade), ktorý dôvod nemožno pripísať zavineniu ani jedného z nich.

7. O trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu jeho celkového úspechu 41,80 % voči neúspešnej žalovanej s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

8. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku IV. o zamietnutí žaloby voči žalobkyni v 2. rade v prevyšujúcej časti a súvisiacemu výroku V. o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a navrhol rozsudok v napadnutom výroku zmeniť tak, že súd zaviazá žalovanú v 2. rade aj na zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 5,99 % ročne zo sumy 30.863,95 € od 1.5.2013 do zaplatenia a žalobcovi prizná plnú náhradu trov konania. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.7.2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018, zo záverov ktorého vyplýva nárok na zmluvné úroky až do skutočného splatenia úveru, ako aj záver o možnej kumulácii zmluvných úrokov a úrokov z omeškania. Najvyšší súd tak jednoznačne potvrdil, že veriteľ má nárok na zaplatenie úrokov po zosplatnení úveru popri úrokoch z omeškania, keďže cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve a naopak zmluvné úroky majú funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Vytýkal súdu prvej inštancie, že s týmto rozhodnutím sa žiadnym spôsobom nevyporiadal a priklonil sa iba k rozhodnutiu sp. zn. 4 Obdo 143/98 a Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 476/2012. Poukázal aj na ďalšie rozsudky Najvyššieho súdu SR, Najvyššieho súdu ČR a rozsudkov krajských súdov v Bratislave, v Košiciach, v Žiline, v Banskej Bystrici a v Prešove, z ktorých vyplýva záver o možnosti požadovať súbežne zmluvné úroky a aj úroky z omeškania, pričom úrok patrí až do doby skutočného vrátenia peňažných prostriedkov.

9. Žalovaná v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu podľa jeho obsahu navrhla rozsudok v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdiť.

10. Žalobca v replike poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.6.2020 sp.zn. 5 Cdo 42/2020, v zmysle ktorého v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Argumentoval teda tým, že má nárok na riadny úrok minimálne v rozsahu, v akom by mu bol zaplatený pri dodržaní riadnej platobnej disciplíny úveru.

11. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

13. V napadnutom výroku IV. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti neboli splnené podmienky ani pre potvrdenie rozsudku, ani pre jeho zrušenie, preto odvolací súd napadnutý rozsudok v tomto výroku zmenil podľa ust. § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25. mája 2021 o 9.20 hod v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 18. mája 2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

15. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

17. Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka sa zmluvou o úvere zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

19. Podľa ustanovenia § 503 ods. 1 prvá veta Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky.

20. Podľa ustanovenia § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

21. Podľa ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

22. Inštitút predčasného zosplatnenia úveru veriteľom v dôsledku omeškania dlžníka predstavuje zmenu záväzkovoprávneho vzťahu. Táto zmena spočíva v tom, že sa mení obsah pôvodne dohodnutého záväzku (zmluvy o úvere) v časti práv a povinností zmluvných strán, a to ohľadne povinnosti dlžníka zaplata predmetu zmluvy (úveru a odplaty). Pôvodný záväzok obsahoval povinnosť dlžníka splácať predmet zmluvy v mesačných splátkach. Pri uzavretí zmluvy sa dlžník s veriteľom dohodli, že veriteľ má okrem iného právo pri omeškaní dlžníka predčasne zosplatniť nesplatený zostatok predmetu zmluvy a žiadať od dlžníka jeho zaplataenie naraz. To znamená, že omeškanie dlžníka so splácaním splátok spôsobí (ak veriteľ využije toto právo) zmenu v povinnosti dlžníka vrátiť predmet zmluvy, pričom zmena tejto povinnosti spočíva v zmene formy vrátenia zostatku predmetu zmluvy zo splátkovej na jednorazovú.

23. Nesprávny je preto záver súdu, že žalobca nemá nárok na úroky z úveru aj po termíne predčasnej splatnosti, pretože si to účastníci výslovne nedohodli v zmluve, resp. uvedené neobsahujú všeobecné obchodné podmienky žalobcu.

24. V čase po vyhlásení napadnutého rozsudku (rozsudok vyhlásený 5. marca 2020) došlo v súdnej praxi už k vyriešeniu otázky možnej kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po predčasnom zosplatnení úveru, keď Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo 16.6.2020 vyriešil otázku existencie a výšky nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru tak, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí (R 5/2021).

25. S takýmto záverom, teda, že veriteľovi predčasne zosplatneného úveru patria úroky z istiny do doby dojednanej v úverovej zmluve ako doby riadneho splatenia celého úveru i s príslušenstvom, sa následne stotožnili aj ďalšie senáty Najvyššieho súdu SR (viď sp. zn. 1Cdo 208/2019, 2Cdo/115/2019, 3Cdo 113/2019, 5Cdo 42/2020, 6Cdo/56/2020, 7Cdo 118/2019, 8Cdo 233/2019, atď.).

26. V okolnostiach tu prejednávanej veci je zrejmé, že v úverovej zmluve strany sporu nedohodli konečnú splatnosť úveru a trvanie úverovej zmluvy vymedzili v bode VII. 5 tak, že platnosť zmluvy končí splatením celého úveru aj s príslušenstvom.

27. Vychádzajúc z takéhoto dojednania v zmluve a vychádzajúc z právneho záveru vysloveného najvyšším súdom vo vyššie citovanom rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 42/2020 (R 5/2021), odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom zamietavom výroku tak, že zaviazal žalovanú v 2. rade zaplatiť zmluvný úrok zo sumy nesplatennej istiny 30.863,95 € odo dňa nasledujúceho po dátume okamžitej splatnosti úveru, t.j. od 1.5.2013 do zaplatenia, pretože takýto zmluvný úrok by patril žalobcovi aj v prípade, že by si žalovaná v 2. rade riadne plnila svoje povinnosti z úverovej zmluvy, t.j. úver splácala v dohodnutých splátkach.

28. O nároku na náhradu trov celého konania (trov prvoinštančného i odvolacieho konania) rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 od. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

29. Po rozhodnutí odvolacieho súdu je výsledok konania taký, že úspešným v konaní je žalobca v plnom rozsahu, preto žalobca má proti žalovanej v 2. rade nárok na náhradu trov celého konania (pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania) v plnom rozsahu (100%), o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).